

organisationerne paa vore Sindssygehospita-
ler at faa den Forhandlingsret, der tilkommer
dem ifølge Lønningsloven. Der har været
uhyre mange Vanskeligheder at overvinde,
inden dette lykkedes; først i denne Sommer
er det ved Socialministerens Initiativ lyk-
kedes at faa Forholdene formet saaledes, at
Sindssygehospitalernes Tjenestemænd har
faaet denne Forhandlingsret, og det takker
jeg Ministeren for. Men nu er der adskillige
Ting, som disse Organisationer ønsker at
forhandle med Ministeren om, og navnlig
er der et Spørgsmaal, der overskygger alle
andre, og det er Spørgsmaalet om Plejernes
Ret til at gifte sig. Man har virkelig formet
det saaledes, at Plejerne ved Sindssyge-
hospitalet ikke maa gifte sig uden særlig
Tilladelse. Det er ikke bestemt ved en Lov,
men ved et ministerielt Cirkulære, der i sin
Tid er udstedt, og som er opretholdt indtil
denne Dag. I Nykøbing S. var der en Plejer,
der giftede sig, og han søgte saa om det
Tillæg, som gifte Tjenestemænd skal have
fremfor ugifte, men Hospitalet sagde nej,
og man blev ved at lønne ham som ugift.
Paa Hospitalet i Viborg, hvor man som
Regel gaar mere haardhændet til Værks,
bærer man sig ikke saaledes ad; der var en
Plejer, der i Sommer tillod sig at gifte sig
uden at have den høje Direktions Tilladelse;
han blev øjeblikkelig opsagt til Fraflytning
med 3 Maaneders Varsel, og fra 1. Oktober
er denne Mand, som har ofret en hel Del af
sine bedste Aar paa at uddanne sig til Ger-
ningen som Plejer paa Sindssygehospitalet,
og som ved anden Lejlighed har faaet Vished
for, at man var godt tilfreds med hans
Gerning, kastet ud i Arbejdsløsheden, fordi
han tillod sig at gifte sig uden at have
Direktionens Tilladelse. For at faa kon-
stateret, om Hospitalet virkelig har Ret
til at nægte disse Tjenestemænd at gifte
sig og tvinge dem til at leve i Cølibat,
anlagde Plejernes Organisation Sag mod
Direktionen for Hospitalet i Nykøbing S.
for eventuelt at faa den dømt til at betale
Plejeren Tillæg som gift, men Plejerne
tabte Sagen. Landsrettens Dom gaar nu
til Højesteret, og hvorledes Dommen der vil
falde ud, er der jo ingen, der paa Forhaand
kan vide, og det interesserer mig ogsaa
mindre; det, jeg ønsker og gerne vil opfordre
den højtærede Socialminister til, er, at han
søger en Forhandling med Plejernes Orga-
nisation og ad den Vej faar ordnet hele dette
Spørgsmaal; thi den Maade, hvorpaa det er
ordnet nu, forekommer mig ikke værdig.
Saa snart Landsretsdommen var faldet,
udsendtes der et Cirkulære fra Direktoratet

for Sindssygehospitalet til samtlige Plejere,
hvori det hedder, at hvis nogen Plejer i
Fremtiden gifter sig uden Tilladelse, vil han
blive afskediget uden Pension og eventuelt
tiltalt i Henhold til Straffelovens § 142.
Ja, det er virkelig i det Herrens Aar 1925,
at man truer voksne Tjenestemænd med
Straffeloven, hvis de begaar den Forbrydelse
at gifte sig! Man paaberaaber sig, at de ved
Ansættelsen har skrevet under paa, at de
skal lade være at gifte sig uden særlig Til-
ladelse. Det ved de i hvert Fald ikke selv;
de underskriver ved Ansættelsen et Doku-
ment, hvori det hedder, at de ansættes i
Henhold til de almindelige Regler for Tjene-
stemænd og i Henhold til de for denne
Stilling gældende særlige Regler; det maa
altsaa være i disse særlige Regler, det hedder,
at de ikke maa gifte sig, men det plejer man
i hvert Fald ikke at gøre dem bekendt med.
At de ikke har været bekendt dermed,
fremgaar ogsaa klart deraf, at de anlægger
Sag i den Anledning, thi hvis de var bekendt
med det ved Ansættelsen og havde skrevet
under paa det, er det klart, der ikke kunde
være noget at føre Sag om. Men man fortæller
dem først bagefter, naar de faar deres
Afskedigelse, fordi de har giftet sig, at det
stod der jo i Reglerne, at de ikke maatte.
Det forekommer mig at være ren Bonde-
fangermaner, den Maade, man her behandler
de unge Mennesker paa.

Men saa paaberaaber man sig ogsaa, at
det er Sundhedsstyrelsen, der forlanger, at
der skal være et vist Antal ugifte Plejere paa
Hospitalet. Dette kan dog ikke være rigtigt;
thi det, det her drejer sig om, er et rent økono-
misk Spørgsmaal; det er billigere for Stats-
kassen at have de ugifte Plejere, da de maa
betale en forholdsvis høj Pris for Kost og
Logi, idet de skal bo paa Hospitalet og faar
deres Kost dær. Det er i alt Fald i Viborg
en meget høj Pris, der betales for den Bolig
og den Kost, det Soflæsk, man dær byder
dem. Det, der er Sundhedsstyrelsens Op-
gave, er at drage Omhu for, at de sindssy-
ge kan faa den Pleje, der tilkommer dem,
den tilstrækkelig gode Pleje. Men der er dog
vel ingen, der tror, at Folk skulde være bedre
Plejere paa en Sindssygeanstalt, fordi det
forbydes dem at gifte sig. Noget helt andet
er, at Sundhedsstyrelsen forlanger, at der
paa Hospitalet skal sove et vist Antal
Plejere foruden dem, der har Nattevagt,
nemlig af Hensyn til, at der mulig kunde
opstaa Uro paa en eller anden Afdeling.
Det er vistnok et berettiget Krav. Men de
gifte Plejere er sikkert særdeles villige til at
gaa ind paa skiftevis at sove paa Hospitalet,